

Møde i Grønlandsudvalget 24. juni 2020

Mentor Emanuel

Repræsenteret ved

Karen Banke Petersen

Mikael Hertig

Najannguaq Dalgård Christensen

Emne: Anbringelser af grønlandske børn i Danmark

Størrelsesordener: Anbragte børn i det hele taget

Population: 1.2 millioner børn Heraf er 13.823 eller 1,2 % anbragt	Ikke anbragte 98 %	Anbragte: 1,1 - 1,2 % (bestandsopgørelse)
Bør ikke anbringes	Proportionerne er ukendte.	Dem ser vi på
Bør anbringes	Ukendte forhold (underretning)	Vi ved for lidt. (forklaring?)
Børn af grønlandere (dk-statistik. Men hvad hvis det er sprogligt bestemt?)	95 % ??? Talmaterialet er forældet (2011)	5 % - 10 % ?

* **Vi ønsker et nyt statistikudtræk fra Danmarks Statistik**, så vi får et retvisende billede af den nuværende situation. Vi ønsker tabellen opdateret een gang om året fremover, og hvis muligt mere detaljeret.

* **Hvis der er en statistisk signifikant forskel mellem børn af grønlændere og af danskere i Danmark, ønsker vi det belyst videnskabeligt.**

1) Vi ønsker i så fald en undersøgelse af **retssikkerhedsmæssige forhold** med deltagelse fx. bl.a. Justitia, Institut for Menneskerettigheder og/ eller ledende forvaltningsretlige eksperter fra Universitetsmiljøet

2) Det udelukker ikke, at **socio-økonomiske forhold** også forklarer en del. Vi mener ikke, sådanne to forklaringsmodeller udelukker hinanden. Her kan

deltagelse fra VIVE, Institut for Menneskerettigheder, DIIS etc. komme ind.

3) Oversættelse til grønlandsk indføres - det er gældende lov, der skal overholdes

Vi ønsker, at retsreglerne om oversættelse overholdes. Det sker aldrig eller yderst sjældent.

Det gælder:

1. Centrale dele af lovgivninger, bekendtgørelser og vejledninger, herunder principafgørelser og Ombudsmandens vejledninger på vigtige områder.
2. Vigtige dele af oplæg til beslutninger i kommunale forvaltninger, herunder B&U-materiale, underretninger, afgørelser, indkaldelser til partshøring etc.

Særlige forhold om forskelsbehandling

Det er passiv forskelsbehandling, når det stiltiende forudsættes, at grønlændere i Danmark har samme sprog- og kulturbaggrund som dansk. Alle grønlændere med grønlandsk som modersmål og kultur-

baggrund skal have vurderet i hvert enkelt tilfælde, hvilken form for sproglig service der skal ydes. Jo mere, det nærmer sig en afgørelse, bør oversættelse foretrækkes frem for tolkning.

Psykometriske tests skal altid undtagelsesløst matche testpersonernes modersmål og kulturbaggrund. Psykologen skal tale og forstå grønlandsk, og testen skal være tilpasset grønlandsk kultur - i overensstemmelse med internationale standarder.

Juridisk

I den enkelte sag.

Efter almindelige forvaltningsretlige regler har ikke-dansk-talende krav på sproglig støtte, når de er i nærheden af afgørelsessager. Det følger af vejledningspligten, som fremgår af Forvaltningslovens § 7, stk. 1 og Retssikkerhedslovens § 5, stk. 1. Det gælder også grønlandere. Husk også proportionalitetsprincippet.

Det virker, som om forvaltningerne tror, de selv frit kan vælge formen for sproglig vejledning (tolkning eller oversættelse). Det er en juridisk vildfarelse.

Praksis bør følge gældende retsregler for fremtiden.

Yderligere lovhjemler for alle, der ikke taler eller skriver dansk på et niveau, der matcher situationen:

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention er inkorporeret i dansk lov, så den svæver mellem almindelig lov og grundlov.

Retten til beskyttelse mod myndigheders overgreb anses for hjemlet i artiklerne 5, 6 og navnlig **8 (privatliv)** og **14 (diskrimination)**.

Jura vedr. grønlanderes retsstilling

Danmark har ratificeret ILO-konvention 169 om Oprindelige Folks retsstilling uden protokolmæssige forbehold. Hvis der er direkte modstrid mellem dansk lov og ILO-konventionens artikler, gælder dansk lov fremfor konventionen

Efter ILO-konvention 169, artikel 30, nr. 1 og 2:

"1. Governments shall adopt measures appropriate to the traditions and cultures of the peoples concerned, to make known to them their rights and duties, especially in regard to labour, economic opportunities, education and health matters, social welfare and their rights deriving from this Convention.

1. 2. If necessary, this shall be done by means of written translations and through the use of mass communications in the languages of these peoples."

Regeringen har valgt ikke at tage hensyn til denne bestemmelse, fsv. a. grønlandere i Danmark. Vi vurderer, at bestemmelsen gælder alle grønlandere indenfor Rigsfællesskabet.

Efter FN's erklæring om Oprindelige Folks Rettigheder:

Artikel 2

*Oprindelige folk og enkeltpersoner er frie og lige i forhold til andre folk og enkeltpersoner og har ret til **ikke** at være udsat for **nogen form for diskrimination** i forbindelse med udøvelsen af deres rettigheder og især i relation til dem, der er baseret på oprindelige folks oprindelse eller identitet.*

Artikel 6

*Hver enkeltperson tilhørende oprindelige folk har **ret til en nationalitet**.*

Artikel 7

1. *Enkeltpersoner tilhørende oprindelige folk har ret til liv, fysisk og mental integritet, frihed og personlig sikkerhed.*
2. *Oprindelige folk har kollektiv ret til at leve i frihed, fred og sikkerhed som specifikke folk, og må ikke udsættes for nogen form for folkedrab eller andre voldshandlinger inkl. **tvangsfjernelse af børn fra gruppen til en anden gruppe.***